

Hof van beroep Antwerpen, arrest van 17 juni 2013

Toepasselijk recht – Toepassing buitenlands recht – Maritiem recht – Overdracht schuldvordering – Duits recht – Rechtsplegingsvergoeding – Vergoeding vertaalkosten – Expertisekosten

Droit applicable – Application d’un droit étranger – Droit maritime – Cession de créances – Droit allemand – Indemnité de procédure – Remboursement des frais de traduction – Coûts de l’expertise

1. **V.**, vennootschap naar vreemd recht, voorheen [...], met zetel te [...] Duitsland, [...];
2. de verzekeringsmaatschappijen naar hun respectievelijk nationaal recht:
  - a) **K.**, vennootschap naar vreemd recht, met zetel te [...] Duitsland, [...];
  - b) **M.**, vennootschap naar vreemd recht, met zetel te [...] Duitsland, [...];
  - c) **Z.**, vennootschap naar vreemd recht, met zetel te [...] Duitsland, [...];
  - d) **X.**, vennootschap naar vreemd recht, met zetel te [...] Duitsland, [...];
  - e) **L.**, vennootschap naar vreemd recht, met zetel te [...] Oostenrijk, [...];
  - f) **C.**, vennootschap naar vreemd recht, met zetel te [...] Duitsland, [...];
  - g) **T.**, vennootschap naar vreemd recht, met zetel te [...] Duitsland, [...];
  - h) **S.**, vennootschap naar vreemd recht, met zetel te [...] Duitsland, [...];
  - i) **N.**, vennootschap naar vreemd recht, met zetel te [...] Duitsland, [...];
  - j) **A.**, vennootschap naar vreemd recht, met zetel te [...] Zwitserland, [...];
  - k) **W.**, vennootschap naar vreemd recht, met zetel te [...] Duitsland, [...];

appellanten

vertegenwoordigd door Mr. Noels Dirk, advocaat te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 196;

tegen het vonnis van de rechtbank van koophandel te Antwerpen d.d. 26 mei 2011;

tegen

1. **H.**, met zetel te [...] Antwerpen, [...] met ondernemingsnummer [...];

1ste geïntimeerde

vertegenwoordigd door Mr. Verguts Paul loco Mr. Cornette Michel, advocaat te 2018 Antwerpen, Brusselstraat 59;

2. **R.**, vennootschap naar het recht van Duitsland, met maatschappelijke zetel [...] Duitsland, voorheen genaamd [...], respectievelijk [...], destijds gevestigd [...] Duitsland, keuze van woonst doende bij haar raadsman Mr. Keyzer Luc, hierna vermeld;

2de geïntimeerde

vertegenwoordigd door Mr. Keyzer Luc, advocaat te 2000 Antwerpen, De Burburestraat 6-8;

3. **D.**, voorheen [...], met zetel te [...] Zwijndrecht, [...];

4. **F.**, voorheen [...], met zetel te [...] Antwerpen, [...];
5. **G.**, met zetel te [...] Zwijndrecht, [...];

3de – 4de en 5de **geïntimeerde**

vertegenwoordigd door Mr. Lange Herman, advocaat te 2000 Antwerpen, Schermersstraat 30;

De door de wet vereiste procedurestukken worden overlegd, o.m. het op tegenspraak gewezen vonnis van de rechtbank van koophandel te Antwerpen d.d. 26 mei 2011, waartegen hoger beroep werd ingesteld door middel van een verzoekschrift neergelegd op 6 september 2011.

I. De feiten en voorgaanden

1. Op grond van een commerciële factuur d.d. 9 september 2003 bestelde warenhuis [...] bij eerste appellante een partij kleuren tv-toestellen. Deze toestellen werden door eerste appellante aangekocht in Turkije bij Turkse firma [...] onder de condities CFR Antwerpen en waren bestemd voor doorverkoop aan de Duitse grootwarenhuisketen [...].

2. Een gedeelte van de goederen werden over zee naar Antwerpen vervoerd per 8 containers. Hiervoor werd een naamcognossement [...] d.d. 10 september 2003 uitgegeven door [...] (partij niet meer inzake).

De containers kwamen aan op 25 september 2003 op kade 242 van de Antwerpse haven en dienden door een vennootschap van de [...] voor rekening van de rederij te worden gelost en opgeslagen.

3. Eerste appellante gaf vervolgens opdracht aan [...], thans R. om te zorgen voor de goederenreceptie en het aansluitend baantransport van Antwerpen naar Duitsland (Duisburg) waar de tv-toestellen zouden worden opgeslaan in de opslagplaats van R. om vandaaruit naar de respectievelijke [...] vestigingen te worden uitgeleverd.

4. R. gelastte op haar beurt H. voor de lokale goederenreceptie te Antwerpen.

Partijen zijn het niet eens over de juiste opdracht die aan H. werd verleend. Volgens H. was de opdracht beperkt tot een vrijstelling van de goederen en diende zij niet in te staan voor de in ontvangstname van de containers, de opslag ervan en de ter beschikking stelling aan de vervoerders.

5. Eerste appellante bezorgde de originele cognossementen aan R. die deze op haar beurt aan H. overmaakte.

H. bood de cognossementen vervolgens op 25 september 2003 aan bij de rederij (agent) tegen afgifte van het laat-volgen. In de ochtend van 30 september 2003 deed H. het getekende laat-volgen op kade 242 afgeven zonder fysieke afhaling van de containers.

Een onbekend gebleven persoon bood zich op 30 september 2003 op de terminal aan waar deze de afgifte bekwam van twee containers. De containers werden ontvreemd. Na een opsporingsonderzoek werden een aantal verdachten veroordeeld door de correctionele rechtbank te Antwerpen d.d. 15 juni 2009. Een aantal ex-werknemers van F. werden veroordeeld wegens diverse diefstallen met informatie afkomstig vanop het F. terrein.

6. Bij beschikkingen d.d. 16 oktober 2003 (op eenzijdig verzoekschrift) en d.d. 14 november 2003 (na een tegensprekelijk kort geding) stelde de kortgedingrechter (Voorzitter van de rechtbank van

koophandel te Antwerpen) op verzoek van eerste appellante een nautische deskundige (kapitein [...]) aan als gerechtsdeskundige met als opdracht de omstandigheden en oorzaken van de verdwijning van de containers te onderzoeken alsmede de ermee verbonden douane-technische aspecten.

Op 24 april 2007 legde de gerechtsdeskundige zijn verslag neer, waarvan de besluiten als volgt luiden:

“Ten gevolge van ons gerechtelijk onderzoek dienen wij te besluiten en zijn wij verder van advies dat:

- 1. Uit de lijst containers gelost ex ms [...] – in totaal 45 – er 8 containers waren welke tv’s bevatten;*
- 2. Volgens verklaringen van het personeel van de terminal 2 van deze containers op 30.09.2003 op normale wijze werden afgehaald;*
- 3. Het ophalen van deze containers gebeurde na het beëindigen van de namiddagtaak (14.00 t/m 22.00) van de havenarbeiders;*
- 4. De ontvreemding slechts kon geschieden op aangeven van één der betrokken partijen uit de vervoersketen.”*

7. De verzekeraars, huidig tweede appellanten, als goederenverzekeraars van V., eerste appellante hebben via hun gevolmachtigde X. op 18 november 2003, uitgevoerd op 19 november 2003, een bedrag van € 104.832,00 betaald.

8. Naast huidige procedure, ingeleid bij dagvaarding op 29 september 2004, starten partijen, minstens een deel van de partijen, tevens twee procedures in Duitsland.

Op 29 september 2004 werd H. door R. in vrijwaring gedagvaard in de procedure die X. had ingeleid voor het Landgericht Duisburg tegen R. en waarbij eveneens de betaling van € 104.832,00 werd gevorderd.

In deze procedure zou een advies gevraagd zijn aan professor M. met betrekking tot bepaalde aspecten van het Belgisch recht.

Deze procedure zou voor onbepaalde tijd uitgesteld zijn in afwachting van de beslechting van de zaak in België zoals blijkt uit het zittingsblad van 23 november 2007.

9. Naast de procedure voor het Landgericht Duisburg zou een nieuwe procedure ingeleid zijn door X. bij dagvaarding van 27 juli 2005 waarna R. H. opnieuw zou gedagvaard hebben in vrijwaring op 19 augustus 2005. In deze procedure kwam een vonnis tussen van 7 juni 2006 van het Landgericht Duisburg waarbij de eis van X. werd afgewezen.

Tegen dit vonnis werd door X. hoger beroep aangetekend. Op 17 januari 2007, velde het Oberlandesgericht Düsseldorf een tussenarrest waarna door X. de vordering werd ingetrokken (een zogenaamde Duitse “klagerücknahme”) bij middel van conclusies van 28 maart 2007.

II. De vorderingen in eerste aanleg

1. Bij exploit d.d. 29 september 2004 lieten huidig appellanten [...] vier oorspronkelijk verwerende partijen dagvaarden, te weten de vennootschap naar vreemd recht [...], thans niet meer inzake, H. (huidig eerste geïntimeerde), de vennootschap naar vreemd recht [...], thans R., (huidig tweede geïntimeerde) en de [...], (thans derde geïntimeerde).

De vordering strekte ertoe de oorspronkelijk verwerende partijen te veroordelen tot betaling van een bedrag van € 56.448,00 meer de intresten en de kosten uit hoofde van een schadevergoeding voor verlies van twee containers met kleuren televisietoestellen, gestolen te Antwerpen in de nacht van 30 september op 1 oktober 2003.

Bij conclusies neergelegd in eerste aanleg op 30 juni 2008 breidden huidige appellanten hun vordering cijfermatig uit en streefden zij de veroordeling na van deze verwerende partijen tot betaling van een som van € 104.832,00, meer intresten en kosten.

2. Bij dagvaarding d.d. 27 oktober 2004 liet H. de [...], thans de NV F., huidige vierde geïntimeerde, dagvaarden in tussenkomst en vrijwaring.

Deze dagvaarding bevindt zich niet in het dossier in eerste aanleg.

Reeds in conclusies neergelegd op 1 april 2008 vroeg H. haar akte te verlenen van het feit dat zij afstand deed van het geding wat betreft de vordering in vrijwaring die zij instelde lastens P&O Ports Europe.

De [...], thans F. Europe aanvaardde deze afstand door H. mits de veroordeling tot de gerechtskosten begroot op € 5.000,00.

Appellanten stelden geen tussenvordering in tegen F.

3. Bij dagvaarding van 20 juli 2010 lieten huidige appellanten tenslotte G., huidige vijfde geïntimeerde, dagvaarden in gedwongen tussenkomst waarbij zij vorderden om alle verwerende partijen [...] solidair, in solidum, minstens de ene bij gebreke aan de andere te veroordelen voor de schadevergoeding die op dat ogenblik nog begroot werd op € 56.488,00, meer intresten en kosten.

4. In conclusies neergelegd in eerste aanleg op 25 april 2008 stelde R. in ondergeschikte orde, een incidentele eis in lastens H., voor het geval zij een veroordeling zou oplopen ten opzichte van huidige appellanten, waarbij zij vorderden H. te veroordelen haar te vrijwaren voor elke veroordeling die lastens R. zou uitgesproken worden, in hoofdsom, intresten en kosten.

5. Appellanten breidden tenslotte hun vordering cijfermatig in laatste conclusies van 31 augustus 2010 uit opzichtsens huidige vijfde geïntimeerde, G.

III. Het vonnis a quo

Bij vonnis d.d. 26 mei 2011 verklaarde de eerste rechter de vordering van V. en haar verzekeraars ontvankelijk doch ongegrond.

De eerste rechter verklaarde de vorderingen in vrijwaring van R. opzichtsens H. zonder voorwerp.

De eerste rechter verleende H. akte van haar afstand van geding opzichtsens F. Europe en nam akte van diens akkoord hiermede.

De eerste rechter legde de kosten van het geding ten laste van V. en haar verzekeraars en veroordeelde hem tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding van € 5.500,00 aan H., R. en de vennootschappen D., F. en G.

In de motivering komt de eerste rechter tot de volgende besluiten:

- Terecht werpt H. een gebrek aan actieflegitimatatie op in hoofde van de eisende partijen, V. en haar verzekeraars.

- Zoals blijkt uit de verklaringen van V. d.d. 27 oktober 2003 en de stukken aangewend in de procedure gevoerd te Duitsland heeft V. al haar rechten met betrekking tot het kwestieuze schadegeval overgedragen aan X. die de documenten voor ontvangst afstempelde op 29 oktober 2003.
- De overdracht van rechten werd in het kader van de Duitse procedure aan H. en R. medegedeeld als bijlage bij de dagvaarding zodat V. niet langer over deze rechten beschikte toen zij op 19 november 2003 verzekeringspenningen ten bedrage van € 104.832,00 uitbetaald kreeg vanwege X. bij volmacht van de verzekeraars.
- De verzekeraars zijn derhalve niet gesubrogeerd in de rechten van V. gezien niemand meer rechten kan overdragen dan welke hij zelf heeft.
- De verklaringen van 27 oktober 2003 houden geen volmacht noch een subrogatie in doch wel duidelijke en onherroepelijke overdracht van rechten (schuldvorderingen).
- Nu X. in Duitsland eenzelfde vordering instelde als deze voor de rechtbank van koophandel te Antwerpen, en het Landgericht Duisburg stelde dat X. over de vereiste actieflegitimatie beschikte, ontberen huidige appellanten deze in huidige procedure en is hun vordering ongegrond.
- Aan de vennootschappen D., F. en G. die een gezamenlijk verweer voeren komt slechts één rechtsplegingsvergoeding toe.

IV. Standpunten van partijen in hoger beroep

1. Appellanten verzoeken het Hof het hoger beroep ontvankelijk, toelaatbaar en gegrond te verklaren.

Dienvolgens de door appellanten oorspronkelijk ingestelde vordering lastens geïntimeerden ontvankelijk, toelaatbaar en gegrond te verklaren en dienvolgens geïntimeerden solidair, in solidum, minstens de ene bij gebreke aan de andere en minstens elk voor het geheel, te veroordelen tot betaling aan hen of één hunner van € 104.832,00 meer de wettelijke intresten vanaf 30 september 2003 tot 29 september 2004 en de gerechtelijke intresten sedertdien evenals de kosten van het gerechtsdeskundig onderzoek, zijnde € 5.224,43 en de kosten van de privé-expert ten bedrage van € 2.000,00 provisioneel.

Tevens geïntimeerde bovendien te veroordelen tot de gedingkosten, aan de zijde van appellanten begroot op:

- dagvaarding: € 692,98
- RPV eerste aanleg: € 5.500,00
- RPV hoger beroep: € 5.500,00
- akte hoger beroep: € 186,00
- totaal: € 11.878,98

2. H., eerste geïntimeerde, verzoekt het Hof het hoger beroep ontvankelijk maar ongegrond te verklaren en appellanten ervan af te wijzen en appellanten te veroordelen tot de rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep, begroot op € 5.500,00.

3. De vennootschap naar Duits recht R., tweede geïntimeerde, verzoekt het Hof het hoofdberoep van appellanten als ontvankelijk doch ongegrond af te wijzen.

Dienvolgens het vonnis a quo te bevestigen en appellanten te veroordelen tot de kosten van de beroepsprocedure, in hoofde van tweede geïntimeerde begroot op € 5.500,00 rechtsplegingsvergoeding.

Ondergeschikt, bij hervorming van het vonnis a quo en zo tweede geïntimeerde per impossibile toch een veroordeling zou oplopen ten opzichte van appellanten buiten CMR, alsdan recht doende op het incidenteel beroep ingesteld door tweede geïntimeerde.

Dit ontvankelijk en gegrond te verklaren.

Dienovereenkomstig H. te veroordelen tweede geïntimeerde te vrijwaren voor elke veroordeling dewelke lastens haar ten opzichte van huidige appellanten zou uitgesproken worden in hoofdsom, intresten en kosten.

Alsdan H. te veroordelen tot de gerechtskosten, in hoofde van tweede geïntimeerde begroot op € 5.500,00 rechtsplegingsvergoeding.

4. D., F. en G., huidig derde, vierde en vijfde geïntimeerden verzoeken het Hof het hoger beroep als onontvankelijk, deels ongegrond af te wijzen en appellanten te veroordelen tot de kosten die voor elk van de geïntimeerde belopen op € 5.500,00 rechtsplegingsvergoeding.

Huidig derde, vierde en vijfde geïntimeerden streven de onontvankelijkheid van het hoger beroep na tegen de F. gezien huidig appellanten in eerste aanleg nooit enige vordering opzichtsens de F. hebben ingesteld.

Verder vorderen zij bij impliciet incidenteel beroep een toekenning van een rechtsplegingsvergoeding per geïntimeerde, terwijl de eerste rechter slechts één rechtsplegingsvergoeding voor vennootschappen D., F. en G. toekende.

V. Beoordeling

A. *Over de ontvankelijkheid van het hoger beroep*

1. Vierde geïntimeerde, F., betwist de ontvankelijkheid van het hoger beroep ten aanzien van haar, gezien appellanten in eerste aanleg nooit enige vordering hebben ingesteld tegen F.

2. Terecht stelt vierde geïntimeerde, F. dat het hoger beroep ten aanzien van haar onontvankelijk is.

Daar waar H., huidig eerste geïntimeerde, de [...], thans F., huidig vierde geïntimeerde, liet dagvaarden in tussenkomst en vrijwaring bij exploit van 27 oktober 2004, dient het Hof vast te stellen dat appellanten geen tussenvordering in eerste aanleg tegen F. hebben ingesteld.

In conclusies neergelegd op 1 april 2008 vroeg H. haar akte te verlenen van de afstand van geding opzichtsens [...], thans F. De eerste rechter verleende akte aan H. van de afstand van geding opzichtsens F.

Met reden argumenteert F. dat appellanten geen belang hadden om hoger beroep in te stellen opzichtsens haar.

Besluit:

Het hoger beroep van appellanten is onontvankelijk opzichts F.

3. De overige geïntimeerden betwisten de ontvankelijkheid van het hoger beroep van appellanten niet.

Er wordt geen akte van betekening voorgelegd. Het hoger beroep is voor het overige naar vorm en termijn regelmatig. Het hoger beroep is ontvankelijk opzichts de overige geïntimeerden.

B. Over de toelaatbaarheid van de vordering van appellanten opzichts G., vijfde geïntimeerde

1. Vijfde geïntimeerde, G., beroept zich op de verjaring van de vordering van appellanten bij toepassing van art. 2262 bis §1 alinea 2 B.W. Zij vraagt de bevestiging van het vonnis in de mate dat de vordering opzichts haar afgewezen werd, met dien verstande dat zij zich beroept op de verjaring.

2. Terecht stelt vijfde geïntimeerde dat appellanten niet over een contractuele vordering opzichts haar beschikken, nu er geen contractueel verband tussen appellanten en G. bestond gezien G. als stuwadoor/goederenbehandelaar is opgetreden van en voor de NV [...], thans niet meer inzake.

De rechtsgrond waarop appellanten zich beroepen ten aanzien van vijfde geïntimeerde, is derhalve van buitencontractuele aard (art. 1382 e.v. B.W.).

Gezien de rechtsgrond noodzakelijkerwijze een buitencontractuele vordering betreft, dient vastgesteld te worden dat deze vordering verjaard is bij toepassing van art. 2262 bis §1 alinea 2 B.W.

Dit artikel voorziet immers dat alle rechtsovereenkomsten tot vergoeding van schade op grond van buitencontractuele aansprakelijkheid door verloop van vijf jaar verjaren, vanaf de dag volgend op die waarop de benadeelde kennis heeft gekregen van de schade of van de verzwaaring ervan en van de identiteit van de daarvoor aansprakelijke persoon.

Met vijfde geïntimeerde stelt het Hof vast dat appellanten op de hoogte waren van de identiteit van G. als stuwadoor/goederen behandelaar en dit sedert het schrijven van 19 januari 2004 van de raadsman van vijfde geïntimeerde.

Appellanten lieten G. slechts dagvaarden in tussenkomst op 20 juli 2010 zodat de vordering opzichts vijfde geïntimeerde vervallen is door verjaring. De vordering van appellanten opzichts vijfde geïntimeerde is derhalve ontoelaatbaar.

C. Ten gronde

C.1. De hoofdvordering van appellanten opzichts D., derde geïntimeerde

1. Derde geïntimeerde, de D., werd door appellanten gedagvaard bij exploit van 29 september 2004.

Derde geïntimeerde verdedigt dat de vordering opzichts haar volstrekt ongegrond is gezien zij niet de goederenbehandelaar was en niet de contractant van de rederij noch de bewaarder van de goederen.

Volgens derde geïntimeerde stond het van in den beginne vast dat niet zij, doch wel G., vijfde geïntimeerde, de terminaluitbater was.

Derde geïntimeerde meent derhalve dat zij niet door appellanten kan aangesproken worden.

2. Met derde geïntimeerde stelt het Hof vast dat uit de stukken blijkt dat deze partij niet de goederenbehandelaar was en niet de contractant van de rederij.

Vooreerst is in het expertiseverslag van kapitein [...] steeds sprake van de [...], thans G., vijfde geïntimeerde, zoals blijkt uit de functieomschrijvingen vermeld op blz. 6 van het verslag. Dat de NV [...] de uitbater van de terminal aan kaai nr. 242 was, blijkt uit de vermelding van haar werknemer, de heer [...] als terminalmanager van [...].

Verder richtte de raadsman van [...] een schrijven aan de gerechtsdeskundige d.d. 19 januari 2004, met kopie aan de raadsliden van de andere partijen, waarin tot driemaal toe werd vermeld dat de [...], thans G., de partij was die de terminal uitbaatte, die de lading vervolgens ontving en die vanaf het begin bij de expertise betrokken was.

Vanaf dat ogenblik waren appellanten derhalve op de hoogte van de identiteit van de aansprakelijke persoon, te weten vijfde geïntimeerde.

Desalniettemin lieten appellanten op 29 september 2004 de [...], thans de D., derde geïntimeerde dagvaarden.

In conclusies neergelegd in eerste aanleg op 5 juni 2008 en herhaald in syntheseconclusies neergelegd op 27 oktober 2008 liet derde geïntimeerde uitdrukkelijk weten dat zij niet de goederenbehandelaar was en niet de contractant van de rederij doch dat dit G.en was die de betrokken terminal uitbater was.

Besluit:

De vordering in zoverre gericht tegen de D. is ongegrond en het bestreden vonnis wordt op dit punt bevestigd, zij het met een aanvullende motivering.

C.2. Over de hoofdvordering van appellanten tegen H. en R., huidig eerste en tweede geïntimeerde

1. Appellanten stellen vorderingsgerechtigd te zijn en een belang en hoedanigheid te hebben om een vordering tegen eerste en tweede geïntimeerde in te stellen.

De eerste rechter oordeelde volgens appellanten ten onrechte dat tweede appellanten zich niet kunnen beroepen op subrogatie omdat eerste appellante al haar rechten met betrekking tot de twee litigieuze verzendingen op 27 oktober 2003 aan haar gemandateerde verzekeringsagent X. in personam zou hebben overgedragen.

Volgens appellanten was X. een vaste lasthebber van de verzekeraars zodat elke tussenkomst en elke rechtshandeling van X. kaderde binnen het mandaat dat voortvloeide uit de verzekeringspolis gesloten tussen de appellanten.

De X. is derhalve volgens appellanten uitsluitend qualitate qua als gevolmachtigde van de verzekeraars opgetreden.

Volgens appellanten is deze partij dan ook geen derde en is zij een zuivere lasthebber, belast met het polis- en schadebeheer en trad zij uitsluitend en in naam en voor rekening van de verzekeraars op.

Door de overdracht van rechten aan de verzekeringsagent X. is volgens appellanten in feite en in rechte een overdracht van rechten aan de goederenverzekeraars gebeurd.

De betaling van € 104.832,00 aan eerste appellante gebeurde volgens appellanten derhalve in naam en voor rekening van de verzekeraars.

Tweede appellanten stellen derhalve over een wettelijke subrogatie te beschikken op grond van art. 67 van de Duitse Verzekeringsovereenkomstenwet dat bepaalt:

“Als de verzekerde partij recht heeft op een vergoeding van een schadevordering tegen een derde partij, dan wordt de verzekeraar gesubrogeerd in deze rechten voor zover de verzekeraar een schadevergoeding betaald heeft voor de schade geleden door de verzekerde partij.”

Appellanten besluiten derhalve dat de verzekeraars (tweede appellanten) op grond van de wettelijke subrogatie wel degelijk een belang en hoedanigheid hebben om de vordering in te stellen.

Volgens hen konden alle verzekeraars samen ofwel K. als leidende verzekeraar ofwel hun verzekeringsagent X. bij volmacht de schadevordering instellen namens al de medeverzekeraars van de polis.

2. Zowel eerste als tweede geïntimeerde betwisten de actieflegitimatie in hoofde van appellanten en vragen de bevestiging van het vonnis a quo op dit punt.

Eerste en tweede geïntimeerde menen dat enkel X. vorderingsgerechtigd/actief geïntimeerd is.

3. Tussen partijen staat niet ter betwisting dat het Duits recht van toepassing is op de rechtsverhoudingen tussen appellanten onderling, alsook op hun rechtsverhouding ten aanzien van X.

Met eerste en tweede geïntimeerde is het Hof van oordeel dat appellanten geen titularis meer waren van eigen subjectieve rechten, vermits eerste appellante haar rechten heeft overgedragen aan X. (overigens de eisende partij in de Duitse procedure).

Appellante droeg al haar rechten met betrekking tot de twee litigieuze verzendingen immers over bij akte van 27 oktober 2003, akte die voor ontvangst afgestempeld werd door X. op 29 oktober 2003.

Het document d.d. 27 oktober 2003 vermeldt:

“Hierbij staan wij alle bestaande rechten ten opzichte van derden uit de bovengenoemde levering af aan de firma X., [...] [...]” [...].

Terecht stellen eerste en tweede geïntimeerde dat eerste appellante derhalve niet langer over die rechten beschikte toen X., bij volmacht van de verzekeraars, met valutadatum 19 november 2003, het bedrag van € 104.832,00 betaalde als vergoeding onder de polis.

Overigens werd deze overdracht van rechten in het kader van de Duitse procedure aan eerste en tweede geïntimeerde ter kennis gebracht en vormde dit de basis op grond waarvan X. de Duitse procedure heeft ingesteld.

In het vonnis van 7 juni 2006 van het landgericht Duisburg wordt immers vermeld [...]:

“Eiseres is een transportverzekeringssassekureur en maakt uit het overgedragen recht een transportschade geldend” (vrije vertaling geciteerd door tweede geïntimeerde).

Eerste geïntimeerde vertaalt de tweede zinsnede als “eiseres eist schadevergoeding voor een transport op basis van afgestaan recht”, doch deze vertaling verschilt inhoudelijk niet van de vertaling geciteerd door tweede geïntimeerde.

Partijen zijn het eens dat X. een “assekurateur” naar Duits recht was en dat voor deze specifieke term geen Nederlandse vertaling bestaat.

Naar het oordeel van het Hof was X. derhalve een “assekurateur” naar Duits recht die in eigen naam en voor rekening van de door haar vertegenwoordigde verzekeraars actief gelegitimeerd is op grond van de door eerste appellante overgedragen rechten.

Terecht verwijst tweede geïntimeerde naar art. 398 van het Duits BW dat als volgt bepaalt: “Overdracht. Een vordering kan van de schuldeiser op grond van overeenkomst met een andere partij aan deze laatste worden overgedragen (overdracht). Met het afsluiten van de overeenkomst treedt de nieuwe schuldeiser in de plaats van de voormalige schuldeiser”.

Gezien eerste appellante haar rechten overdroeg aan de rechtspersoon X. (en niet aan de verzekeraar) op een datum die voorafgaat aan de betaling van de verzekeringspenningen, kon op die datum geen wettelijke subrogatie meer plaatsvinden.

Eerste en tweede geïntimeerde stellen terecht dat tweede appellanten niet aantonen over enige wettelijke subrogatie te beschikken. Tweede appellanten als verzekeraars kunnen zich hierover niet beklagen vermits deze overdracht van rechten gebeurde in opdracht van X., bijgevolg voor hun rekening.

Anders dan appellanten stellen heeft de eerste rechter wel degelijk rekening gehouden met de mandaatverhouding tussen de verzekeraars en de X. De eerste rechter heeft terecht vastgesteld dat de rechten, die op 27 oktober 2003 overgedragen werden door eerste appellante aan de X., geen tweede maal konden overgaan naar de verzekeraars op grond van de wettelijke subrogatie, naar aanleiding van de latere betaling van de verzekeringsvergoeding op 19 november 2003. De eerste rechter besloot derhalve dat de verzekeraars niet gesubrogeerd zijn in de rechten van eerste appellante, gezien niemand meer rechten kan overdragen dan welke hijzelf heeft.

Besluit:

Noch eerste appellante noch tweede appellanten beschikken over enige actieflegitimatie en de vordering van eerste en tweede appellanten werd terecht ongegrond verklaard.

4. Het Hof dient zich derhalve niet verder uit te spreken over het gezag van gewijsde dan wel de kracht van gewijsde (art. 23 Ger.W. dan wel art. 28 Ger.W.) van het vonnis van 7 juni 2006 van het Landgericht Duisburg en de navolgende “Klagerücknahme” (intrekking van vordering) in Duitse procedure voor het Oberlandesgericht te Düsseldorf, noch over de vraag over de eventuele erkenning van deze (tussen)beslissingen niet eerder dient beoordeeld te worden op grond van art. 32 e.v. van de Verordening nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en in handelszaken (waar de erkenning van buitenlandse beslissingen wordt geregeld) of op grond van art. 31 lid 3 van het CMR-verdrag, nu de erkenning van buitenlandse beslissingen in beginsel op grond van de ter zake geldende IPR reglementering dient beoordeeld te worden.

Gelet op het gebrek aan actieflegitimatie zowel in hoofde van eerste als in hoofde van tweede appellanten, dient het Hof hier niet verder op in te gaan.

Besluit:

Het hoger beroep van appellanten faalt en het vonnis a quo wordt bevestigd, ook ten aanzien van eerste en tweede geïntimeerde.

C.3. Over de vordering in vrijwaring van R. (huidig tweede geïntimeerde) tegen H. (huidig eerste geïntimeerde)

Gezien de hoofdvordering van appellanten tegen tweede geïntimeerde ongegrond is, is de vordering in vrijwaring van tweede geïntimeerde tegen eerste geïntimeerde zonder voorwerp. Het vonnis a quo wordt op dit punt bevestigd.

D. Over de gerechtskosten

1. Het oordeel van de eerste rechter inzake de gerechtskosten wordt bevestigd.
2. In hoger beroep zijn appellanten tevens de in het ongelijk gestelde partij in de zin van art. 1017 Ger.W.

Ook in hoger beroep worden appellanten veroordeeld tot de gerechtskosten van eerste geïntimeerde, tweede geïntimeerde en de vennootschappen D., F. en G., derde, vierde en vijfde geïntimeerde.

Derde, vierde en vijfde geïntimeerde stellen minstens impliciet incidenteel beroep in tegen het vonnis a quo in de mate dat de eerste rechter oordeelde dat aan de vennootschappen F., die een gezamenlijk verweer en argumentatie voeren, slechts één rechtsplegingsvergoeding toekomt.

Derde, vierde en vijfde geïntimeerde vragen immers de toekenning van een rechtsplegingsvergoeding van € 5.500,00 voor elk van de geïntimeerden.

Het impliciet incidenteel beroep van derde, vierde en vijfde geïntimeerde inzake de gerechtskosten is ongegrond.

Alhoewel er twee of meer rechtsplegingsvergoedingen kunnen toegekend worden indien de rechter meent dat samengevoegde zaken afzonderlijke geschillen uitmaken, oordeelt de rechter vrij of er in voorkomend geval sprake is van afzonderlijke procesverhoudingen. Wanneer er slechts één procesverhouding is, kent de rechter slechts één rechtsplegingsvergoeding toe.

Nu derde, vierde en vijfde geïntimeerde een gezamenlijke argumentatie voeren en overigens slechts één gezamenlijke conclusie neerleggen is er naar het oordeel van het Hof slechts sprake van één procesverhouding en komt aan derde, vierde en vijfde geïntimeerde slechts één rechtsplegingsvergoeding toe.

3. Eerste geïntimeerde vordert in een nota neergelegd op 27 mei 2013 een maximumbedrag aan rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep gelijk aan € 11.000. Zij meent dat de toekenning van slechts een basisbedrag kennelijk onredelijk zou zijn gezien zij o.m. advocaat-, expert- en vertalingskosten heeft moeten betalen zowel in de procedure in Duitsland als in de procedure in België.

Er bestaat geen reden om af te wijken van het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding. Het is niet omdat er ook in Duitsland een procedure gevoerd werd dat eerste geïntimeerde aanspraak kan maken op een maximumbedrag aan rechtsplegingsvergoeding. Appellanten worden wel veroordeeld tot de vertaalkosten van eerste geïntimeerde begroot op € 1.177,93. De vertaalkosten maken immers deel uit van gerechtskosten zoals die voor de toepassing van het Belgisch gerechtelijk recht

exemplatief worden opgesomd in art. 1018 Ger.W. Vertaalkosten en expertisekosten (voor zover deze laatste al bewezen) maken echter op zich geen reden uit om een maximumbedrag aan rechtsplegingsvergoeding toe te kennen.

VI. Beslissing

Het Hof beslist op tegenspraak.

De rechtspleging verliep in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

Het Hof:

Verklaart het hoger beroep van appellanten onontvankelijk ten aanzien van de F., vierde geïntimeerde.

Verklaart het hoger beroep van appellanten voor het overige ontvankelijk doch ongegrond.

Bevestigt het vonnis a quo met een aanvullende motivering en mits de precisering dat de vordering van appellanten tegen de G. vervallen is door verjaring en derhalve ontoelaatbaar is.

Verklaart het impliciet incidenteel beroep van derde, vierde en vijfde geïntimeerde inzake de gerechtskosten, ontvankelijk doch ongegrond.

Bevestigt het oordeel van de eerste rechter inzake de gerechtskosten en verwijst appellanten bijkomend in de gerechtskosten van eerste geïntimeerde (aan wie het basisbedrag rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep van € 5.500,00 wordt toegekend en de kosten van de vertaling begroot op € 1.177,93), tweede geïntimeerde (aan wie eveneens het basisbedrag rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep van € 5.500,00 wordt toegekend) en aan derde, vierde en vijfde geïntimeerde, aan wie slechts gezamenlijk een rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep van het basisbedrag van € 5.500,00 wordt toegekend.

Dit arrest werd uitgesproken in de openbare zitting van 17 juni 2013 door

de heer P. Renaers	voorzitter
de heer P. De Baets	raadsheer
mevrouw B. Ponet	raadsheer
mevrouw M. Van Ammelen	griffier